

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

04 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de avocatul Victor Palancica în numele inculpatului, prin care solicită casarea sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 28 iunie 2019, deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 octombrie 2019, în cauza penală, în privința lui

Covalenco Ion XXX, născut la XXX, originar și domiciliat în XXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 20.03.2019 pînă la 28.06.2019;

Instanța de apel de la 31.07.2019 pînă la 08.10.2019;

Instanța de recurs de la 12.12.2019 pînă la 04.03.2020.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 28 iunie 2019, Covalenco Ion a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. b) și f) Cod penal și i s-a aplicat acestuia o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani și 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Acțiunea civilă înaintată de Badia Ion a fost admisă parțial.

S-a încasat din contul lui Covalenco Ion în beneficiul părții vătămate Badia Ion prejudiciul moral în sumă de 10 000 lei, în rest, pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate.

S-a respins solicitarea procurorului cu privire la încasarea din contul lui Covalenco Ion a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizei judiciare în mărime de 320 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Covalenco Ion, la 03 decembrie 2018, aproximativ la ora 06:00 min., de comun acord și prin înțelegere prealabilă cu Rusu Dan, care a fost deja condamnat pentru fapta comisă prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 26.06.2019, prin participație simplă, aflându-se XXX intersecție cu str. Sarmizegetusa, mun. Chișinău, urmărind scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, acționând cu intenție directă, din motiv de cupiditate, l-au atacat pe Badia Ion, aplicându-i multiple lovituri cu mâinile și picioarele peste diferite părți ale corpului, cauzându-i părții vătămate Badia Ion, conform raportului de expertiză judiciară nr. 201802D2736 din 17 decembrie 2018, traumă cranio-cerebrală închisă, manifestată prin comoție cerebrală, hematom subcutan în regiunea periorbitală pe stânga, excoriații la nivelul feței, care condiționează dereglarea sănătății de scurtă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală ușoară.

Ulterior, continuându-și acțiunile lor ilegale, acționând cu aceeași intenție, urmărind realizarea aceluiași scopuri, Covalenco Ion împreună cu

Rusu Dan, în mod deschis au sustras de la Badia Ion mijloace financiare în sumă de 55 lei, un chipiu și o centură ambele în valoare de 600 lei, după care cu bunurile sustrase au părăsit locul comiterii infracțiunii, deplasându-se într-o direcție necunoscută, cauzându-i astfel părții vătămate Badia Ion o daună materială în proporții considerabile în sumă totală de 655 lei.

Astfel, inculpatului Covalenco Ion i se impută că prin acțiunile sale intenționate, a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 188 alin. (2) lit. b) și f) Cod penal, tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei săvârșită de două persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

3. Nefiind de acord cu sentința instanței de fond, apărătorul Victor Palancica în numele inculpatului Covalenco Ion a declarat apel, prin care a solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri prin care inculpatul să fie achitat de la comiterea infracțiunii pentru care a fost condamnat, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

În motivarea cererii de apel a indicat că, instanța de fond nu a apreciat probele corespunzător.

De asemenea, în acțiunile inculpatului Covalenco Ion nu se întrunesc elementele infracțiunii incriminate și învinuirea adusă, nu-și găsește confirmarea, nu este probată, iar procurorul pune la baza învinuirii doar presupuneri și interpretează eronat legea, materialele cauzei și este înaintată cu încălcări esențiale ale legii.

Au fost comise multiplele încălcări de procedură și nereguli de organul de urmărire penală, care în mod automat duc la anularea actelor întocmite de aceștia și anume, obținerea declarațiilor părții vătămate prin presiuni, deoarece aceasta inițial a dat unele declarații, ulterior s-a încurcat în ele, a refuzat efectuarea confruntării, cu toate că era obligată să participe la o asemenea acțiune, iar ulterior în instanță a fost instruită ce să comunice, deoarece exista riscul prăbușirii învinuirii care în mare parte se bazează pe declarațiile acestuia.

Totodată, în cadrul efectuării acțiunii de urmărire penală, confruntarea, cu toate că partea vătămată era obligată să participe la această acțiune și să răspundă la întrebările adresate, aceasta refuză pe motiv că nu se simte bine, iar ulterior se refuză la acțiunea dată.

Instanța de fond nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, fiind prezentă discrepanta între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, ignorarea unor aspecte evidente, ce au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii premature și nemotivate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 octombrie 2019, a fost respins ca nefondat apelul apărătorului Victor Palancica în numele inculpatului Covalenco Ion Mircea, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul Covalenco Ion a săvârșit infracțiunea pentru care a fost condamnat.

Instanța de apel analizând și apreciind declarațiile inculpatului prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al

pertinenții, concludenții și utilității lor le-a apreciat ca ne fiind veridice, or depozițiile inculpatului sunt combătute prin probele analizate, mai mult, instanța a reținut că inculpatul a oferit astfel de depoziții în sensul de a se eschiva de la răspunderea penală.

Consecvent, instanța de apel a indicat că, deși inculpatul nu a recunoscut vina în comiterea infracțiunii pentru care a fost condamnat vinovăția acestuia este demonstrată indubitabil prin declarațiile părții vătămate Badia Ion și declarațiile martorilor Beregoi Andrei, Postica Anatolie, Popușoi Svetlana.

Instanța de apel analizând și apreciind declarațiile martorilor le-a apreciat ca fiind utile, veridice, consecvente, pertinente, care coroborează între ele, dar și cu declarațiile părții vătămate, din care rezultă că în acțiunile lui Covalenco Ion sunt prezente elementele constitutive ale infracțiunii pentru care a fost condamnat, mai mult, aceste poziții sunt completate de sistemul de acte și documente acumulate și administrate în cadrul urmăririi penale, cum ar fi, raportul de expertiză judiciară cu nr.201802D2736 din 17 decembrie 2018, conform căruia s-a stabilit că în urma examinării medico-legale a lui Badia Ion, s-a constatat că acesta are traumă cranio-cerebrală închisă, manifestată prin comoție cerebrală, hematom subcutan în regiunea periorbitală, excoriații la nivelul feței, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, care condiționează dereglarea sănătății de scurtă durată și care se califică ca vătămare corporală ușoară (f.d.21-22); procesul-verbal de ridicare din 03 decembrie 2018, conform căruia de la Rusu Dan au fost ridicate mijloacele financiare în sumă de 56 lei, sub formă de o bancnotă cu valoarea nominală de 50 lei, o bancnotă cu valoarea nominală de 5 lei și o bancnotă cu valoarea nominală de 1 leu (f.d.32); procesul-verbal de examinare din 05 decembrie 2018, conform căruia au fost examinate mijloacele financiare în sumă de 56 lei, care au fost ridicate de la Rusu Dan (f.d.34-37); procesul-verbal de recunoaștere a persoanei din 04 decembrie 2018, conform căruia în rezultatul efectuării acțiunii de urmărire penală sub formă de recunoașterea persoanei cu participarea lui Badia Ion, acesta l-a recunoscut pe Covalenco Ion ca fiind persoana care l-a agreat și i-a sustras cureaua de la pantaloni (f.d.39-40); procesul-verbal de recunoaștere a persoanei din 04 decembrie 2018, conform căruia în rezultatul efectuării acțiunii de urmărire penală sub formă de recunoașterea persoanei cu participarea lui Badia Ion, acesta l-a recunoscut pe Rusu Dan ca fiind persoana care la 03 decembrie 2018 l-a atacat cu mâinile și picioarele, i-a sustras mijloacele financiare în sumă de 55 lei, i-a smuls geanta din mână și l-a strangulat în timp ce striga după ajutor (f.d.41 -42); corpul delict - mijloacele financiare în sumă de 56 lei, ridicate de la Rusu Dan, recunoscute în calitate de corpuri delictive prin ordonanța din 05 decembrie 2018 (f.d.38).

În această ordine de idei instanța de apel a respins ca fiind întemeiate și motivate argumentele apărătorului precum că inculpatul urmează a fi achitat pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

Instanța de apel a indicat că, conform art. 126 alin.(2) Cod penal, caracterul considerabil sau esențial al daunei cauzate se stabilește luându-se în considerare valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia, existența persoanelor întreținute, alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a victimei, iar în

cazul prejudicierii drepturilor și intereselor ocrotite de lege - gradul lezării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prin urmare sistemul de probe cercetate și analizate de instanța de apel au indicat indubitabil că inculpatul Covalenco Ion a comis infracțiunea prevăzută la art. 188 alin.(2) lit.b) și f) Cod penal, fiind întrunite toate semnele componenței de infracțiune respective și anume, tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate ori de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, săvârșit de două sau mai multe persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Instanța de apel a apreciat critic argumentele apărătorului în partea în care a invocat nulitatea probelor, or apărarea a indicat în mod independent care probe urmează a fi excluse, însă aceste argumente sunt doar o opinie apărării, o strategie de apărare atâta timp cât avocatul nu și-a probat argumentele și nu le-a raportate la nomele de procedură penală, eventual la instituția nulității actelor/probele administrate în cadrul cauzei penale.

Mai mult, s-au reținut declarațiile martorului Popușoi Svetlana care fiind o persoană terță incidentului și care a apelat la serviciul 112, fiind avetizată de răspundere penală, în ședința de judecată a declarat că a văzut că o persoană ținea altă persoană, iar al treilea îl lovea cu picioarele în regiunea capului și a feței. A văzut că ulterior l-au lăsat în pace, partea vătămată a căzut și dânsa credea că nu mai respiră, deoarece cei doi în continuu îl loveau cu pumnii în regiunea capului."

De asemenea, nu pot fi reținute argumentele apărării referitor la solicitarea anulării procesului-verbal de confruntare.

Astfel, potrivit art. 113 Cod de procedură penală, în cazul în care există divergențe între declarațiile persoanelor audiate în aceeași cauză, se procedează la confruntarea acestor persoane, inclusiv cu cele ale căror declarații sunt defavorabile bănuțului, învinuțului, dacă este necesar, pentru aflarea adevărului și înlăturarea divergențelor. Confruntarea se efectuează de către organul de urmărire penală din oficiu sau la cererea participanților la proces. Audierea persoanelor confruntate se face cu respectarea dispozițiilor privitoare la audierea martorului sau învinuțului, care se aplică în mod corespunzător, în funcție de calitatea procesuală a persoanelor confruntate. Persoanele confruntate se audiază privitor la relațiile dintre ele, la faptele și circumstanțele în privința cărora declarațiile depuse anterior se contrazic. După audierea declarațiilor, persoanele confruntate pot să-și pună reciproc întrebări și răspund la întrebările persoanei care efectuează acțiunea procesuală. Declarațiile persoanelor confruntate se consemnează într-un proces-verbal întocmit conform prevederilor art.260 și 261. Nici un minor nu va fi obligat să participe la confruntarea cu persoana învinuțită de infracțiuni contra integrității lui fizice și/sau morale.

Astfel, deși partea vătămată a indicat că nu se simte bine și la momentul respectiv nu este de acord să participe la confruntare, această acțiune, instanța de apel a indicat că, nu poate afecta fondul cauzei, or în cadrul urmăririi penale Covalenco Ion, avînda calitatea procesuală de învinuțit nu a făcut careva declarații, respectiv, careva divergențe între declarațiile lui Covalenco Ion și partea vătămată la momentul respectiv nu au fost identificate

În continuare, la individualizarea, stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului Covalenco Ion, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, și anume, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

La caz, instanța de apel prin prisma prevederilor art. 16 Cod penal, a reținut că infracțiunea comisă de inculpat se atribuie infracțiunilor grave.

Subsecvent, circumstanțe atenuante și agravante, nu au fost reținute.

Totodată, instanța de apel a stabilit că, în conformitate cu art. 188 alin. (2) lit. b) și f) Cod penal, fapta prevăzută de acest articol se pedepsește cu închisoare de la 8 ani la 10 ani.

Astfel, instanța de apel ținând cont de circumstanțele cauzei stabilite mai sus, conducându-se de principiile generale de aplicare a pedepsei consfințite în prevederile art. 61 alin.(2) Cod penal, reieșind din limitele pedepsei prevăzute de art. 188 alin.(2) lit.b) și f) Cod penal, a conchis că, instanța de fond justificat a considerat că în privința inculpatului Covalenco Ion, pentru comiterea de către acesta a infracțiunii prevăzute de art. 188 alin.(2) lit.b) și f) Cod penal, este echitabilă aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani și 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Or, instanța a reținut și de faptul că deși Covalenco Ion anterior a fost condamnat prin sentința Judecătoriei sect. Botanica, mun. Chișinău din 04.05.2015 în baza art.187 alin.(2) lit.b) și f) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 3 ani, acesta a continuat activitatea criminală, astfel inculpatul Covalenco Ion nu a tras concluziile de rigoare și a admis în continuare un comportament delinquent, continuând să comită fapte care cad sub incidența normelor penale.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul Victor Palancica în numele inculpatului, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar, prin care solicită casarea acesteia cu dispunerea rejudecării de către instanța de apel, într-un alt complet de judecată. Recurentul invocă dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, fiind de părerea că instanțele ierarhic inferioare au apreciat probele unilateral, în favoarea acuzării. De asemenea, invocă că, decizia instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, prin care solicită respingerea acestuia, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat, or, în vederea acestei statuări se expun următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva

hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Colegiul penal remarcă că, apărătorul în recursul declarat face referire la temeiurile de declarare a recursului prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și anume: *când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.*

Analizând aceste temeiuri în raport cu motivele invocate în recursul declarat, Colegiul penal constată că niciunul din ele nu și-a găsit confirmare.

După cum rezultă din conținutul recursului, avocatul nu este de acord cu condamnarea lui Covalenco Ion, considerând că lipsesc probe care ar confirma vinovăția acestuia în săvârșirea infracțiunilor imputate, solicitând dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

Verificând actele cauzei în raport cu motivele invocate, Colegiul penal constată că, prima instanță, conform prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, judecând cauza, a cercetat nemijlocit, sub toate aspectele probele prezentate de părți, a audiat inculpatul, partea vătămată, martorii, a cercetat materialele administrate de organul de urmărire penală, pe care le-a apreciat în mod obiectiv, ce au format convingerea instanței că vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunilor imputate a fost dovedită integral.

Instanța de apel, respectând prevederile legale, a supus unei verificări minuțioase toate probele administrate în cauză, le-a dat o apreciere justă, din punct de vedere al pertinentei și concludenței, și a conchis asupra temeiniciei soluției pronunțate de prima instanță privind vinovăția lui Covalenco Ion în comiterea infracțiunii imputate.

Din conținutul deciziei rezultă că această concluzie a fost bazată pe declarațiile părții vătămate, care a relatat și a descris circumstanțele în care inculpatul a săvârșit fapta ilegală.

De asemenea declarațiile martorilor Beregoi Andrei, Postica Anatolie, Popușoi Svetlana demonstrează fără dubii vinovăția inculpatului care vin încă o dată să dovedească credibilitatea declarațiilor părții vătămate.

Probele indicate sunt detaliat descrise în sentință și în decizia instanței de apel, care au fost examinate complet și obiectiv, fiind corect apreciate de instanțe, nu prezintă temei de îndoială și direct indică la comiterea de către inculpat a infracțiunii de care a fost recunoscut vinovat, vinovăția acestuia fiind dovedită cu certitudine și fără echivoc.

Astfel, în cauză au fost stabilite toate elementele componente ale infracțiunii imputate lui Covalenco Ion, inclusiv vinovăția acestuia, iar argumentele recurentului precum că inculpatul nu este vinovat de săvârșirea infracțiunii incriminate nu au niciun suport probator, sunt neîntemeiate și contravin probelor administrate în cauză și descrise mai sus.

În continuare Colegiul penal reține că prin „eroare de fapt” se înțelege o greșită examinare a probelor administrate în cauză, în sensul că la dosar există o anumită probă, când în realitate aceasta nu există sau atunci când se consideră că un anumit act, un anumit raport de expertiză ar demonstra existența unei împrejurări, când în realitate din acest mijloc de probă reiese contrariul.

Eroarea gravă de fapt presupune reținerea unei împrejurări esențiale, fără ca probele administrate să o susțină sau o nereținere a unei astfel de împrejurări

esențiale, deși probele administrate o confirmau, ambele ipoteze fiind rezultatul denaturării grave a probelor.

În acest context, Colegiul penal constată că nu există contradicție evidentă între cele reținute prin hotărârile recurate și conținutul probelor administrate, starea de fapt reținută nefiind consecința unei denaturări evidente a probelor, ci rezultatul unei analize coroborate a acestora, astfel că atât sentința cât și decizia nu cuprind vreun viciu sub aspect de fapt sau de drept material sau procesual.

Analizând materialele cauzei și decizia instanței de apel, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept gravă ce ar afecta legalitatea acesteia.

În concluzie, Colegiul penal constată că, autorul recursului nu aduce careva argumente, care ar combate concluzia instanțelor de fond privind vinovăția lui Covalenco Ion, iar argumentele invocate de către apărător în cererea de recurs ordinar le repetă întocmai pe cele expuse anterior inculpatul în cererea de apel, la care instanța de apel deja a dat un răspuns detaliat și motivat, iar hotărârea adoptată cuprinde fondul apelurilor, temeiurile de fapt și de drept, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

Prin urmare, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat de către avocatul Victor Palancica în numele inculpatului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de avocatul Victor Palancica în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 octombrie 2019, în cauza penală, în privința lui **Covalenco Ion XXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **05 mai 2020**.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan